

egunekoa

Martin Aranburu

(EAko Zuzendaritzako kidea)

Euskal Errepublika independentea xede

Hiru gauza nagusiz hitz egin daiteke hauteskunde batzuen ostean: hauteskunde kanpainaren nondik norakoez, hauteskunde-en emaitzez eta hauteskunde ondorengo egoera politikoaz. Hauteskunde kanpainaren nondik norakoak alderdien barne analisiaren esparruan gelditu behar duela uste dut, guk aztertu behar baitugu kanpainaren mezuak egokiak izan diren, antolakuntza aiposea izan ote den, eta lortutako emaitzen arabera gauzak mantendu edo aldatu egin behar ditugun. Nahiago dut, beraz, hauteskunde-en emaitzei buruz eta orain dugun egoera politikoari buruz hitz egitea.

Hauteskundeetako emaitzak sorpresa bat izan dira denentzat, abertzale euskaldun zein abertzale espainolentzat. PNV-EA koalizioak lortutako 33 eserlekuak gure itxaropen guztiak gailendu ditu. Aurreko legealdian PNV alderdiak 21 eta guk 6 genituela kontuan hartuta, bien arteko batuketa 27 zen printzipioz, eta errealismo kutsu bat ez zitzaion falta lurraldeko bat igo gintezkeela esaten zutenei, beraz eserleku kopurua 30era eramanez. Kopuru horri IU alderdiak lortuko zituen diputatuak gehitu, eta PP-PSOE blokeak baino ordezkariitza gehiago izatea zen, behintzat, nire helburu pertsonala. 27 eta 30 artean kokatzen nuen nik koalizioaren lorpen logikoa. Lortutako ordezkariitza izan ditzakeen ondorio positiboez gero arituko naiz, baina zer esanik ez Eusko Alkartasuneko kide bezala aparteko poza ere sentitzen dudala Araban legebiltzarkide bat gehiago lortu dugulako. Ez dut zalantzarik osatuko den

zazpi legebiltzarkideko Eusko Alkartasunaren taldea euskal sozialdemokrazia independentistaren ordezkari bihurtzea lortuko duela. Euskal Herriarrok taldeak hausnarketa sakona egin beharko du, jasotako emaitzak jaso eta gero. Beraiei dagokie hausnarketa hori egitea, baina, halere, zenbait aburu ondorioztatu daitezke mantendu dituzten zazpi ordezkarietatik: lehendabizikoa, autogobernuaren ingurukoa. Argi eta garbi ikusi da 1998. urtean Euskal Herriarrok koalizioaren alde bozkatu zuten pertsona askok autogobernuak lortutako emaitza asko arriskuan ikusi dituztela, eta ez datozela bat EHk autogobernuaz egiten duen diskurtsoarekin; izan ere, helburuekin bat datoz, baina beste gauza bat da, oso desberdina, autogobernuaren euskal erakundeak neofrankisten esku uztea. Zorionez, EHren botoemaile askok autogobernuaren inguruan iritzi hori dutela ikusi ahal izan dugu. Bestalde, zer esanik ez, ETaren borroka armatuaren estrategiarekin ados daudenak gutxitzen ari dira, geroz eta gehiago baitira ETaren estrategiak norbaiti mesede egitekotan Espainiari eta Frantziari egiten diela konturatzen ari direnak. Azkenik, abertzaletasun espainiarraren porrota ere nabarmendu behar dugu: dituzten hedabide denak erabilia ere, gezurrak egunez egun errepikatuta ere, eta estatutak batek duen tresneria errepresibo guztia martxan jarrita ere, ezin izan diote euskal gizarteari muzin egin. Hauteskundeetako parte-hartze itzelak (benetako demokrazia baten abiapuntuan jartzen gaituen parte-hartze kopurua, nire ustez) espainolismoa bere lekuan

jarri du: oposizioan. Lizarra-Garazi gailendu egin da berriz ere, eta indar abertzaleak elkarturik gehiengo absolutua daukagu Hegoaldeko legebiltzar honetan. Nafarroa da orain gure helburua.

Eta orain zer? Jaurilaritza osatzeko arazorik ez dago: PNV-EA. Gobernu horrek, gainera, bere programan islatzen dituen asmo eta helburuak gauzatzeko gehiengo nahikoa izango du legebiltzarrean. Gainontzeko konbinazio guztiak antzuak dira, batez ere IUk gobernuan egotekotan PSOErekin izango zela esan zuenetik. Gobernu horrek, eguneroko kudeaketaren bidez, arazo sozialei egin beharko die aurre, eta batez ere bake eta normalizazio politikoa-ren bidean jarri beharko du herria. Hautesleek argi eta garbi esan dute: bakea helburua eta elkarrizketa modua. Eusko Jaurilaritzak edo Eusko Legebiltzararak prozesu bat abiatu beharko dute, non azken hitza herriari emango zaion. Hau da, euskaldunok dugun autodeterminazio eskubidea aplikagarri izan behar da datozen urteetan, horrek bermatuko baitu benetako bake iraunkor bat. Eusko Alkartasunean oso argi dugu herriarrek eman diguten aukera hau bakerako, normalizazio politikorako eta Euskal Herriaren eraikuntzarako erabili behar dugula. Gure helburua Euskal Errepublika independente bat da, eta horretarako trantsizio prozesu bat abiatuko duen bake prozesu bat jarri behar da martxan. Gaurdanik eta denen parte-hartzearekin. PPK eta PSOEek jarrera aldatu beharko dute prozesu horren inguruan, orain arte izan duten estrategiaren fruituak jaso berri baitituzte.

zutabea

Menane Oxandabaratz

Asko balio du indarrak, gehiago buru azkarrak!

Anitz aipatzen dugu azken egun hauetan Gabi Mouesca 17 urte kartzelatu dela, 17 urtez justiziaren menpe dagoela. Entzuten ditugularik justiziak hartu erabakiak Gabiri buruz, ohartzen gara ez dela gehiago justiziaren erabaki bat, baina bai politiko erabaki bat. Orain erraten digutenez, askatua izaten ahal da, baina 50.000 libera isun pagatu behar ditu, ez baititu 1992ko justizia fresak pagatuak. Gabi erabaki du ez pagatzea, erranez Estatu frantsesak anitz gehiago zor diola Euskal Jendetzari. Horretarako arriskua du beste 2 hilabete gehiago egotea, eta uztailaren 14a inguruan, askatua liteke. Langile-abertzale izanez bere oinarrietan, Gabi beti borrokatu da, ez bakarrik beretzat, baina bai preso guzientzat, antolatuz greba batzuk. Hala nola, bisitatzeko baldintzak presoentzat eta familientzat hobeagoak izan daitezke.

Estatu frantseseko arduradun batzuek aipatzen dutelarik Frantzia «Giza Eskubideen Herria» dela, bada segur zalantza handien ukaiteko arrazoiak. Gabi adibide on bat da, euskal preso politikoek jasaten dituzten zigorrak erakusten dituenak. Europako Giza Eskubideen Gorteak kondenatu zuen Frantziako Estatua 1998an, Gabi Mouesca atxikitzen zuelakotz jutatua izan gabe. Maiatzaren 10ean erabakia emana izan da. Horrelakotan heldu zait gogorat zein luze ditaikkeen 17 urteren buruan zain egotea; 17 urtez kartzelatu izan ondoan, nolakoa da Euskal Herria, nolakoa da gizartea? Belaunaldi berri bat hor da, gazte horiek zer-nolako begiekin ikusten dituzte duela zenbait urte eramanez izan diren borrokek Ipar Euskal Herrian? Arazo politikoak utzirik, jendetasun edo gizontasunez ikusita, hainbat urteren buruan, pertsona bat bizi delarik espazio mugatu batean, nola ihardukitzen du ateratzen delarik. Zer-nolako laguntza edo atxikimendua ematen ahal da preso horiei? Memento honetan Frantziako presondegien itzulia egiten ari diren Senideak eta Gureak elkarteei nahi dut nire atxikimendua erakutsi, eta irakurriko nauten presoei goraintzi beroenak Euskal Herriitik.

hemeroteka

■ THE BOSTON GLOBE

Aljeriarrek EEBBen laguntza behar dute

Editoriala

Aljerian hainbat krisi larri sufritzea tokatu zaie aldi berean: gobernu txarra, berbere gutxiengo handiari eginiko bidegabekeriak, eta gerra basatia estremista islamiarren eta jeneral arduragabeen esku dagoen gobernuaren artean. EEBBek energia enpresek, olio eta gas naturalaren erreserba berriak noiz aurkituko zain, interes handiz begiratzen dute Afrika iparraldeko estatu garrantzitsu horretan zer gertatzen den. Aljeriak, ordea, kezka handiagoa sortu du Europako Batasunean, batez ere Frantziari, Washingtonen baino. Joan den hilean Aljeriako desgobernu nabarmena izan da, bere kolonia ohia laguntzeko Fran-

tziak erakutsi duen ezina bezalakoa. Jeneralen erregimenari argi ikusi ahal izan diogu benetako aurpegia; sarritan gertatzen den bezala, segurtasun indarrak esaten zaien horiek egindako ekintza krudel baten ondoren ikusi ahal izan dugu. Mutil gazte bat atxilotu zuten apirilaren 18an Kabilian, berbereen lurraldean, eta hil egin zuten. Milaka berbere kalera irten ziren protestatzera. Inolako ardurarik gabe, Poliziak gogor erantzun zien. Ofizialki 42 lagun hil ziren; bozemaile berbereen arabera, beste horrenbeste hil zituzten, gutxienez.

Hilabetez kalean Poliziaren aurka borrokan jardun eta gero, berbereak eta arabiarrek gauza beraren alde ari dira: gobernu demokratikoa eta arduratsua nahi dute. Washingtonen norbaitek konturatu beharko luke aljeriarrek laguntza behar dutela —Parisek ematen dienaz gain— demokraziaren eta gobernu on baten alde borroka egiteko.

■ EL PAIS

Palestinako gerra

Editoriala

Israelgo ministro ohi Shlomo Ben Amik esan zuen, Madril: «Palestina dagoena gerra da». Berdintasunik gabea, ez bairik gabe. Alde sionista helikoptero, blindatu eta misilez baliatzen da, eta aurkari arabiarrek, berriz, harri, arma labur eta lehergai terroristez. (...)

Ariel Sharon ultraeskuindarrak joan den otsaileko bozetan boterea hartu zuenetik, deklaratu gabeko gerrarako bidea geldiezina da. (...)

Sharoni eta hark Israelez duen ikuspegiari eta Hamasi eta terrorismoari mesede egiten die egungo egoerak. Hori ez da ona bi aldeek duten arrazoiarentzat, Ekialde Hurbilarentzat, mundaarentzat eta bakearentzat. (...)

kornerra

Mikel Elorza

Aukeratuak

Jaingo bakar ahalguztidunaren herri aukeratua izatea zama eramaten gogorra da. Historiaren berezko pisuari halako erantzukizun handia gaineratzea edozein herri nahasteko modukoa da, gogorrena ere bai. Hala ere, hegazkin txit hornituz eta EEBBen aita-pontekotza eskergaitzaz eramangarriagoa egiten da. Batez ere erantzukizuna Israelek beretzat gorde eta herri aukeratua izatearena herri palestinarri pasa diotenean. Misilek aukeratutako herria, alegia. Bi herriok dira, arabiarra eta israeldarra, Abrahamen ondorengo, biek gurtzen dute. Baina azkenaldian batzuei bakarrik ikusten zaie bildots aurpegia. Izan ere, herri edo norbanako, aukeratua izatea arriskutsua gertatu ohi da, erantzukizuna handia izan liteke eta ahulak gara gizaki xumeok. Hobe gaude hautaturik gabe, zeregin historikorik gabe. Azkenean beti beste norbaitek ordaintzen du eta.